

בעניין:

יצחק בן חמו, ת.ז. 068270537

ע"י ב"כ עוה"ד עמית לויין או שגיא רבינוביץ
ממשרד עוה"ד צאל, כהן, לויין ושות'
מרחוב מצדה 7, מגדל בסר 4, קומה 15, בני ברק
טל': 076-5410017; פקס: 076-5410018

המבקש:

- נגד -

ליימן שליסל בע"מ, ח.פ. 510571508

ת.ד. 415, רח' פולג 5, יבנה

המשיבה:

מהות התביעה: כספית, צרכנית, הונאה בכשרות, נזיקת.

סכום התביעה האשי: 3,150 ש.

(1,150 ש בגין נזק ממוני; ו-2,000 ש בגין נזק שאינו ממוני).

סכום התביעה לחברי הקבוצה המיוצגת (אומדנה משוערת בלבד): 3,431,250,000 ש.

(431,250,000 ש בגין נזקים ממוניים; ו-3,000,000,000 ש בגין נזקים שאינם ממוניים).

בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית

בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006

המבקש, מר יצחק בן חמו (להלן: "המבקש"), מתכבד בזאת להגיש לבית המשפט הנכבד בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה" או "התובענה"), בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק").

נוכח הטעמים המפורטים בבקשה זו, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כדלקמן:

א. לאשר את הגשת התביעה המוגשת בד בבד עם הבקשה דנן (להלן: "התביעה"), כתובענה ייצוגית, וזאת מכוח חוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006 (להלן: "החוק").

ב. לקבוע כי הגדרת הקבוצה שבשמה תנוהל התביעה תהא כדלקמן (ולחלופין, בהתאם לכל הגדרה אחרת, אשר בית המשפט הנכבד יראה לנכון):

"כל ציבור שומרי הכשרות בישראל המקפידים על אכילת מוצרים כשרים בעלי תעודת הכשר של הרבנות הראשית לישראל וכן גוף הכשרות OU; ואשר רכשו או צרכו בין השנים 2014 ל-2019 את מוצריה של חברת לואקר, אשר יובאו לארץ על ידי המשיבה, ליימן שליסל בע"מ, כמפורט להלן:

1. מוצרי לואקר הבאים:

חטיפי שוקולד וקוקוס, טורטינה מריר, ורד הדולומיטים לבן, אצבעות גרדנה שוקולד, אצבעות גרדנה אגוז, גרדנה פינגרס אגוז, גרדנה פינגרס שוקולד, גרנד פטיסרי אגוז, גרנד פטיסרי קוקוס, לואקר קלאסיק אגוז, לואקר קלאסיק חלב, לואקר קלאסיק קקאו, קואנדרטיני וניל, קואנדרטיני אגוז במשקל 125 גר', קואנדרטיני שוקולד במשקל 125 גר', קואנדרטיני טרמיסו, קואנדרטיני שוקולד מריר, לואקר ממרח אגוזים, טורטינה אוריגניל, גרדנה קוקוס, גרדנה אגוז, גרדנה שוקולד, טורטינה לבן, וופל סנדוויץ' שוקולד, וופל סנדוויץ' וניל, חטיף חלב ודגנים, חטיף שוקולד ואגוז, וורד הדולומיטים מריר, מיניס אגוז, מיניס שוקולד, חטיפי שוקולד ואגוז, לואקר שוקולד חלב, לואקר שוקולד לבן, לואקר שוקולד מריר, לואקר שוקולד קקאו, ורד הדולומיטום סלקשיין, וופל שוקולד מריר, וופל שוקולד אגוז, קואנדרטיני לימון, קואנדרטיני קוקוס, וופל ש.מריר מצופה שוקולד מריר, וופל אגוז מצופה שוקולד חלב, וופל בטעם קקאו במילוי קרם חלבי, קוביות וופל בטעם קקאו במילוי קרם חלבי, גרנדה אגוז לבן, גרנד פטיסרי קוקוס לבן, גרנדה פינגרס לבן, שוקולד אגוזים, חטיפי שוקו לבן, גרנד פטיסרי מריר תפוז, גרנד פטיסרי קפוצ'ינו, שוקולד חלב ממולא בקרם אגוזי לוז 38% ועלי וופל פריכים 3%, שוקולד מריר מעולה ממולא בקרם בטעם קקאו 38% ועלי וופל פריכים 3%:

שיוצרו באיטליה ולא הוטבע סמל OU-D על אריזתם המקורית (אלא סומן במדבקה);

או שיוצרו באוסטריה.

2. מוצרי לואקר המיוצרים באוסטריה או באיטליה, ושאינם בעלי קודי הייצור:

עלי וופל פריכים במילוי קרם אגוזי לוז במותג LOAKER MAXI; עלי וופל פריכים במילוי קרם בטעם קקאו ושוקולד במותג LOAKER MAXI, אשר לא עומדים באחד או יותר מהתנאים הבאים:

- בעלי קודי הייצור: LIA14, LIA15, LIA16, LID01, LID02, LIG29, LIG30;
- בעלי תאריך אחרון לשיווק: /07/20, /10/20, /01/21;
- נרשם על תווית אריזתם: 'כשר חלבי חלב ישראל בהשגחת בד"ץ איגוד רבנים ובאישור הרבנות הראשית לישראל'
- הם בהשגחת איגוד רבנים "KIR".

(כל המוצרים בסעיפים 1-2 לעיל, ייקראו יחדיו להלן: "המוצרים").

- ג. לקבוע כי עילות התובענה והשאלות שבעובדה ובמשפט המשותפות לחברי הקבוצה המיוצגת, וכן הסעדים להם זכאים חברי הקבוצה (לרבות צו עשה להסרת המוצרים מן המדפים; וכן פיצויים בגין נזקים ממוניים ובלתי ממוניים), הם כמפורט במסגרת הבקשה דנא וכתב התביעה.
 - ד. לקבוע כי המבקש יהיה התובע המייצג, ובאי כוחו יהיו באי הכוח המייצגים בתובענה.
 - ה. להורות כי ההחלטה בבקשה דנן תפורסם בעיתונות הכתובה או האלקטרונית בשפה העברית.
 - ו. לפסוק גמול הולם לתובע וכן שכר טרחה ראוי לבאי כוחו; וכן לחייב את המשיבה בהוצאות משפט, לרבות שכ"ט עו"ד בצרוף מע"מ כדין.
 - ז. להורות על כל סעד אחר אשר בית המשפט הנכבד יראה כנחוץ או ראוי.
- ההדגשות בצייטוטים שלהלן אינן במקור, למעט ההדגשות שבתגזירים, המובאים ממסמכים שפורסמו על ידי הרבנות הראשית לישראל.

ואלו נימוקי הבקשה:

א. פתח דבר

1. ענייננו בפרשה חמורה ביותר ורחבת-היקף של **הונאה בכשרות** בשוק מוצרי הוופלים של חברת לואקר.
2. כך, למרבה התדהמה התברר, כי היבואנית של מוצרי לואקר, חברת ליימן שליסל בע"מ, מציגה את המוצרים כאילו הם בעלי תעודת הכשר של הרבנות הראשית לישראל, ובעלי כשרות מטעם ארגון הכשרות האמריקאי OU – תוך הטעיית הציבור והצגת מצגי שווא תרמיתיים.
3. הטעיה זו התגלתה, לאחר שהתברר כי המוצרים המיובאים **אינם עומדים בדרישות הקבועות בתעודות הכשר** שניתנו לליימן שליסל על ידי הרבנות, והכל כפי שיפורט בהרחבה בתובענה זו.
4. יודגש, כי עסקינן **בשוק בעל היקפי ענק בארץ**, שכן ישראל היא המדינה מספר אחת בעולם בצריכה לנפש של מוצרי לואקר; וכן היא מצויה במקום השלישי בעולם בטבלת המכירות האבסולוטיות של החברה.
5. כך יוצא, כי בשל ההטעיה והפרת הדין של ליימן שליסל, **מיליוני שומרי כשרות בישראל**, אשר צורכים את מוצרי לואקר צרכו והכניסו לגופם מזון שאינו כשר ולבטח שאיננו עומד בתנאי הכשרות שהרבנות הראשית לישראל קבעה (ועוד רבים

צפויים לעשות כן עד להסרת המוצרים מהמדפים) – והכל תוך פגיעה ברורה, בוטה וחמורה מאין כמותה **בדתם, אמונתם וערכיהם**.

6. כמו כן, דומה שאין צורך להרחיב על כך שאילו הצרכנים חברי הקבוצה היו יודעים כי המוצרים לא קיבלו תעודות כשרות של הרבנות – הם לא היו רוכשים מלכתחילה את המוצרים.

7. יובהר כי המבקש (באמצעות ב"כ) פנה בדחיפות בנושא למשיבה, אך פעם אחר פעם נדחה על ידי נציגה (ראש מחלקת הכשרות בחברה, הרב יהודה שושן) וכן באי כוחה בטענות כלליות וסתמיות כי "המוצרים כשרים", וזאת ללא התייחסות פרטנית לגוף טענות המשיב, מהן עולה בבירור כי המוצרים אינם עומדים בדרישות הכשרות שמופיעות בתעודות הרבנות הראשית.

8. כן יצוין, כי המבקש (באמצעות ב"כ) פנה למשיבה, בדרישה לקבלת כל תעודות הכשרות שבידיה, לרבות אלו שניתנו על ידי גופי הכשרות בחו"ל. ואולם, ראש מחלקת הכשרות טען כי מאחר שהוא בחו"ל ומאחר שהוא כביכול היחיד בעל הגישה לתעודות הכשרות מתוך מאות עובדי החברה – הוא אינו יכול לספק את התעודות עד לשובו ארצה (במועד שלא נמסר). מדובר בטענה תמוהה שלא מתקבלת על הדעת כאשר מדובר בחברת ענק כמו המשיבה.

כמו כן, באופן תמוה למדי, ב"כ המבקש הוזמנו על ידי ראש מחלקת הכשרות למשרדי החברה ביבנה (למועד לא ידוע) כדי לקבל את תעודות הכשרות, כאשר ברור שבעידן הנוכחי היה ניתן בפשטות להעביר את התעודות באופן ממוחשב / בפקס.

והדברים כמובן אומרים דרשני, ומעלים תמיהות נוספות.

9. הנה כי כן, על רקע נסיבות קשות אלו, בהן המשיבה הפיצה לקהל צרכני עצום כמויות נרחבות מוצרים שאינם כשרים תוך הצגתם כאילו קיבלו תעודות הכשר, מוגשת התובענה דנן.

10. להלן נעמוד על הדברים בהרחבה, כפי סדרם.

ב. הצדדים

11. **המבקש**, הוא אזרח ישראלי הנמנה על הציבור היהודי-דתי, ואשר הינו שומר על כשרות בהתאם להכשרי הכשרות של הרבנות הראשית לישראל. במשך השנים הרלוונטיות לתובענה (ואף לפני כן), המבקש רכש לשימושו האישי והמשפחתי את מוצריה של המשיבה. זאת, על יסוד המצגים המופיעים על אריזות המוצרים, ולפיהם המוצרים בעלי תעודת הכשר של הרבנות הראשית לישראל.

12. **המשיבה**, ליימן שליסל בע"מ, היא חברה פרטית העוסקת ביצור, יבוא והפצה של מוצרי מזון שונים. החברה פועלת בין היתר כיבואן ומפיץ בלעדי לחברות בינלאומיות, ובהן חברת "לואקר", אשר על מוצריה נסובה התובענה דנן.

כאן יצוין, כי לפי כתבה שפורסמה באתר "וינט" ביום 22.12.2019 וכן לפי אתר חברת לואקר, ישראל היא המדינה מספר אחת בעולם בצריכה לנפש של מוצרי לואקר; וכן מצויה במקום השלישי בטבלת המכירות האבסולוטיות של החברה. המותג לואקר גם מוביל את שוק הוופלים בישראל עם 32% נתח שוק כספי לעומת נתח שוק של 28% לעלית.

*** העתק נסח החברה של המשיבה מרשם החברות, מצ"ב **כנספח 2**.

*** העתק הכתבה ב-"וינט" וכן תדפיס מאתר חברת לואקר, מצ"ב **כנספח 3**.

ג. **התשתית הנורמטיבית**

13. בטרם נעמוד על העובדות הרלוונטיות לתובענה, נסקור תחילה את ההוראות הנורמטיביות החולשות על ענייננו, לשם הבנת נושא הכשרות של מוצרי מזון מיובאים מחו"ל.

14. החוק המסדיר את נושא הכשרות בישראל הוא **חוק איסור הונאה בכשרות**, תשמ"ג-1983 (להלן: "**חוק הכשרות**").

15. תכליתו של חוק זה היא הגנה על ציבור הצרכנים בישראל, באמצעות קביעת הסדרים שמטרתם למנוע הטעיה באשר לכשרות המזון הנמכר לצרכנים אלו.

כך, למשל, נקבע בבג"ץ 7203/00 **מעדני אביב אוסובלנסקי בע"מ נ' מועצת הרבנות הראשית**, פ"ד נו(2) 196, בעמ' 205 (מפי כב' השופט מ' חשין):

"אשר לחוק איסור הונאה, חוק זה כשמו-כן-הוא: **נועד הוא למנוע הונאה בכשרות**, קרא: להביא לכך שמזון שאינו כשר לא יוצג ליחיד ולכלל ולא ייחזה על פניו כמזון כשר. **זו תכליתו הברורה של החוק והיא התכלית האחת והיחידה: למנוע הטעייתם של צרכנים באשר לכשרותו של מזון הנמכר לציבור בין בבתי אוכל בין בכל מקום אחר**".

16. בסעיף 5 לחוק הכשרות, שכותרתו "איסור הונאה במכירה", נקבע כך:

"**העוסק במכירת מצרכים לציבור לא ימכור ולא יציע למכירה מצרך שאינו כשר לפי דין תורה תוך הצגתו בכתב ככשר**".

17. לענייננו, חשוב להדגיש כי ההסדר המינהלי שנקבע בחוק הכשרות לשם מניעת הונאה בכשרות נעשה באמצעות הוצאתה של "**תעודת הכשר**" (או "תעודת כשרות"). כך

נקבע בעניין זה בסעיף 4 לחוק הכשרות, שכותרתו "איסור על הונאה בייצור", כדלקמן:

4. (א) יצרן של מצרך לא יציין על מצרך שייצר או על אריזתו כי הוא כשר ולא יציגו ככשר בפרסום או בדרך אחרת, אלא אם כן ניתנה לו תעודת הכשר.

(ב) יצרן של מצרך שניתנה עליו תעודת הכשר, לא ישווק מצרך שאינו כשר לפי דין תורה בציון שהוא כשר.

18. סעיף 2 לחוק הכשרות, קובע מיהם הגופים המוסמכים לתת תעודת הכשר, כדלקמן:

2. (א) אלה רשאים לתת תעודת הכשר לענין חוק זה:

(1) מועצת הרבנות הראשית לישראל או רב שהיא הסמיכה לכך;

(2) רב מקומי המכהן במקום שבו נמצא בית האוכל, מקום השחיטה או מקום הייצור של מצרך;

(3) לענין תעודת הכשר בצה"ל - הרב הראשי לצבא-הגנה לישראל או רב צבאי שהוא הסמיך לענין חוק זה.

"[...]"

19. בענייננו, מאחר שעסקינן במוצרים המיובאים מחו"ל, הגוף היחיד המוסמך לתת תעודת הכשר למוצרים אלו הוא הרבנות הראשית לישראל.

20. כאן יצוין, כי סמכותה של הרבנות הראשית ליתן תעודות הכשר נקבעה גם בהוראת סעיף 2(3) לחוק הרבנות הראשית לישראל, תש"ם-1980, ולפיה אחד מתפקידיה של הרבנות הראשית הוא: "מתן תעודות הכשר על כשרות".

21. באופן פרטני לעניין תעודות ההכשר, נקבעו תקנות מיוחדות בהתאם לסעיף 17 לחוק הכשרות, אלו הן תקנות איסור הונאה בכשרות (תעודות הכשר), תשמ"ט-1988 (להלן: "תקנות הכשרות").

22. תקנה 4 לתקנות הכשרות קובעת הוראות לעניין אופן הגשת הבקשה הנדרש לצורך קבלת תעודת הכשר למוצרי יבוא, כדלקמן:

4. (א) בקשה לתעודת הכשר (להלן - הבקשה), עבור מצרך או חומר גלם מיובא, תוגש למועצת הרבנות הראשית; הבקשה תהיה לפי טופס 2 שבתוספת ויצורפו לה המסמכים המפורטים בטופס ותיחתם ביד היבואן.

- (ב) לבקשה תצורף דוגמה מכל סוג מצרך או חומר גלם.
- (ג) כמו כן תצורף הצעת היבואן לתוית שתוצמד למצרך או לחומר הגלם".

23. כאן יצוין, כי ההנחיות המינהליות והנהלים בנוגע למתן תעודות הכשר למצרכים המיובאים לחו"ל מפורטות בהרחבה במספר מסמכים המפורסמים באינטרנט על ידי מחלקת יבוא מוצרי מזון של הרבנות הראשית¹. המסמך העיקרי המרכז את המידע הרלוונטי לענייננו הוא "מידע לרב נותן הכשרות למוצר מיובא" (להלן: "הדרכה לרב").

להלן נעמוד על הנושאים הרלוונטיים לענייננו.

*** העתק מסמך ההדרכה לרב, מצ"ב כנספח 4.

24. תחילה יצוין, כי הרבנות הראשית אינה מעניקה באופן ישיר כשרות על מוצרים בחוץ לארץ ואינה מפקחת עליהם בהליך הייצור. על כן, יבואן המעוניין לייבא מוצר כשר לארץ, נדרש להציג תחילה לרבנות הראשית אישור כשרות מרב מקומי או **מגופי כשרות בחוץ לארץ, המוכרים על ידי הרבנות** (ר' אתר הרבנות לעיל, וכן עמ' 2-4 להדרכה לרב). זאת, באמצעות טופס בקשה ליבוא מוצרים כשרים.

*** העתק טופס בקשה ליבוא מוצרים כשרים, מצ"ב כנספח 5.

25. כמו כן, במקרים מסוימים ולפי דרישת הרבנות הראשית, היבואן נדרש להציג דוגמת מוצר בו כיתוב הכשרות צריך להופיע **על גבי אריזתו המקורית ובהדפסה**. זאת, להבדיל **ממדבקות / תוויות** המודבקות על גבי המוצר ואינן מהוות חלק מאריזתו המקורית.

הטעם לכך הוא, כי התברר כי נעשה שימוש בכיתוב על גבי **מדבקות** ברוב מקרי **הזיוף וההטעיה** לגבי כשרות. כך מצוין בעניין זה בעמ' 15 להדרכה לרב:

נוסח כיתוב הכשרות / תוויות

מחלקת היבוא דורשת מכל יבואן להקפיד על כיתוב הכשרות שעל גבי המוצרים על מנת לתת לצרכן או לראשי מערכת הכשרות את המידע המרבי באשר לכשרות המוצר ומגבלותיו.

על פי הנהלים, כיתוב הכשרות **חייב להופיע על גבי האריזה המקורית ובהדפסה** וזאת מאחר והתברר שרוב הזיופים והטעויות הם פועל יוצא מכיתוב על גבי מדבקות.

בהתחשב בכך שלא בכל מקרה ניתן לחייב את היבואן להדפיס את כיתוב הכשרות על גבי האריזה המקורית, לכן מחלקת היבוא מאשרת במקרים מסוימים תוויות מודבקות ובתנאי שעל גבי התווית יופיעו בין השאר פרטי המוצר/היבואן/ארץ הייצור בנוסף לכיתוב הכשרות. להלן נוסח כשרות נפוץ עם הסבר מקוצר לכל אחד:

¹ https://www.gov.il/he/departments/topics/kosher_imports

26. הטעמים לדרישה זו, כאמור, **אינם טכניים** והם נועדו להבטיח כי המוצר אכן יוצר בהשגחתו של משגיח כשרות מטעם הארגון. בענייננו, יש לנושא זה חשיבות יתירה, שכן המוצרים מושא התובענה צריכים להיות מיוצרים ביו היתר תוך הקפדה על **"אפיית ישראל"**. מונח זה מוגדר בעמ' 6 להדרכה לרב כדרישה הלכתית לכך שהדלקת התנור תעשה על ידי יהודי, כדלקמן:

אפיית ישראל

מונח הלכתי המתייחס למיני מאפה **מחמישה מיני דגן בלבד** ואשר ההלכה דורשת שיהודי ידליק את מערכת האפייה. באופן כללי אין הבדל בדיני אפייה ישראל בין כשרות רגילה לכשרות מהדרין, ולכן די בהדלקת התנור על ידי יהודי אלא אם כן מדובר בבצק ממולא במזון המצריך **בישול ישראל**.

27. אם כן, הדרישה להטבעת כיתוב הכשרות על גבי האריזה המקורית (לא במדבקה) נועדה להבטיח כי אכן ייצור המוצר נעשה בהשגחת גוף הכשרות מחו"ל – ובאופן ספציפי תוך השגחה כי בתהליך הייצור נעשתה הדלקת התנור על ידי יהודי, וכן בחינה פרטנית של כשרות רכיבי המוצר.

28. ומכאן למוצרים בהם מותרת הדבקת תווית – בעניין זה נקבע אמצעי חשוב למניעת הונאה בכשרות, והוא הקפדה דקדקנית על **נוסח התווית** המאושר על ידי הרבנות – שאחרת המוצר לא יהיה כשר ויעלה חשד לזיוף בקשר אליו. ובלשון הרבנות הראשית (עמ' 20 להדרכה לרב):

11 – **"נוסח התווית הנוסח הכתוב כאן בתעודה חייב להופיע על גבי המוצר וללא תווית לפי הנוסח הנדרש אינו מאושר ויש לכך הרבה סיבות, ובהרבה מקרים הדבר מלמד על זיוף.**

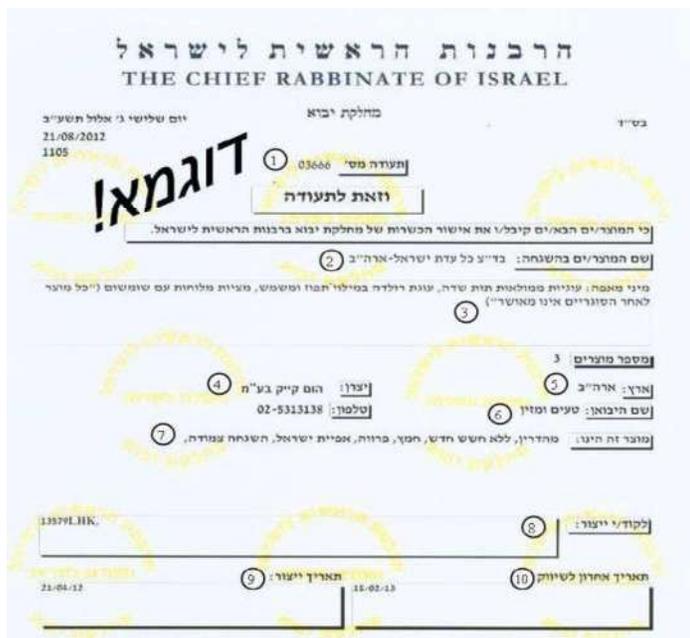
29. אמצעי משמעותי נוסף המשמש את הרבנות הראשית לשם מניעת מקרי הונאה בכשרות הוא מתן הכשר למוצרים, באמצעות זיהויים לפי **תאריך ייצור** או לפי **"קוד ייצור"**. קוד הייצור מפרט את שנת הייצור (באמצעות אות או אותיות לועזיות), את יום הייצור בשנה (באמצעות מספר המסמל את מספר הימים או השבועות שחלפו מאז תחילת אותה שנה), ולעיתים אף את שעת הייצור או המשמרת באותו היום (ר' בעמ' 19-21 להדרכה לרב).

כך, באמצעות כלי זה הרבנות הראשית יכולה **לבדל** בין מוצרים שהם לכאורה זהים ויוצרו באותו מפעל, אך רק חלקם עברו תהליך של השגחת כשרות.

30. אמצעי אחר למניעת הונאה בכשרות הוא זיהוי המוצר הכשר באמצעות **התאריך האחרון לשיווק** המוטבע על גבי המוצר, תוך בידול בין המוצרים הכשרים לבין אלו שאינם (ר' בעמ' 20 להדרכה לרב).

31. יצוין, כי כל הפרמטרים האמורים, וכן פרמטרים אחרים, מופיעים בתעודת ההכשר שמנפיקה הרבנות הראשית. להלן דוגמא לתעודת הכשר שצורפה לעמ' 18 למסמך ההדרכה לרב [הפרמטרים הרלוונטיים עליהם עמדנו לעיל הם מס' 2 **(גוף הכשרות**

בחול"ל), 8 (קוד הייצור), 9 (תאריך הייצור) ו-10 (תאריך אחרון לשיווק) (יצוין, כי מס' 11, שהינו נוסח התווית, נקטע מהדוגמא המובאת בהדרכה לרב, כפי הנראה בשגגה):

32. לבסוף, חשוב להדגיש הדגש היטב, כי לפי הוראות הרבנות הראשית ישנו הכרח בהלימה מלאה בין הפרטים המופיעים בתעודת ההכשר לבין הפרטים המופיעים על גבי המוצר. העדר הלימה כאמור, ולו בפרט אחד, משמעו היא אחת – **כי המוצר לא הוכשר על ידי הרבנות הראשית.**

וראו את דבריה הנחרצים והחד-משמעיים של הרבנות, בעמ' 19 להדרכה לרב:

קיימת חשיבות רבה בהבנת תוכן התעודה לכל פרטיה על מנת להתאים את המוצר/ים עם האישור של הרבנות הראשית. **זכור!** אם אחד מהפרטים המופיעים בתעודת הכשרות אינו זהה למה שכתוב על המוצר זה אומר שהמוצר אינו מאושר על ידנו וכל הסבר מצד הספק או היבואן מיועד לשכנע בשקר שהמוצר אכן מאושר.

33. מכאן נעבור לתשתית העובדתית הרלוונטית לתובענה.

ד. התשתית העובדתית

תעודות ההכשר שניתנו למוצרי לואקר המיובאים לישראל

34. כאמור, התובענה דן עוסקת במוצריה של חברת לואקר, אשר מיובאים על ידי המשיבה לארץ ומוצגים על גבי אריזתם כבעלי תעודת הכשר של הרבנות הראשית.

35. תחילה נציין, כי חברת לואקר מייצרת את מוצריה בשני מפעלים השוכנים בהרי הדולומיטים: האחד באוסטריה, והשני באיטליה.

36. להלן יוצגו ההכשרים שניתנו על ידי הרבנות הראשית למוצרי לואקר המיוצרים בכל אחד מן המפעלים (הטבלאות המובאות להלן לקוחות מרשימת המוצרים בתוקף העדכנית, המפורסמת באתר הרבנות הראשית²).

37. המוצרים המיובאים מהמפעל באוסטריה:

מס' תעודה: 48911	יצרן: א. לואקר
מס' יובאן: 89	שם היבואן: ליימן שליסל
תאריך לפיקוח: 07/02/2019	תאריך עברי: יום חמישי ב' אדר ב' תשע"ט
ת. עדכון: 02/10/2019	תאריך אחרון לשיווק: 30/06/2020
מספר מוצרים: 2	תאריך אחרון לשיווק: 07/20, 10/20, 01/21
קודי ייצור: LIA14, LIA15, LIA16, LID01, LID02, LIG29, LIG30,	שם המייבאן: משר חלבי חלב ישראל בהשגחת בדי"ץ איגוד רבנים ובאישור הרבנות הראשית לישראל
כתובת: איגוד רבנים KIR	תאריך ייצור:
מוצר זה הינו: ללא חשך חדש, חמץ, אפייט ישראל, השגחה במזדה, חלבי, חלב ישראל משעת חליבה,	הערות:

38. לענייננו, יש לשים לב לארבעה פרמטרים המופיעים בתעודת ההכשר הנ"ל:

- 38.1. תעודת ההכשר ניתנה עבור השגחת איגוד הרבנים KIR (גוף כשרות בחו"ל);
- 38.2. תעודת ההכשר ניתנה רק לתווית בנוסח הבא: "כשר חלבי ישראל בהשגחת בדי"ץ איגוד רבנים ובאישור הרבנות הראשית לישראל".
- 38.3. תעודת ההכשר ניתנה רק למוצרים נושאי קודי הייצור המפורטים בה (שבעה במספר);
- 38.4. תעודת ההכשר ניתנה למוצרים שתאריכם האחרון לשיווק הוא בחודשים הבאים: 01/21, 10/20, 07/20.

39. ומכאן, לתעודת ההכשר שניתנה למוצרים המיובאים מהמפעל באיטליה:

מס' תעודה: 49921	יצרן: לואקר
מס' יובאן: 89	שם היבואן: ליימן שליסל
תאריך לפיקוח: 14/03/2019	תאריך עברי: יום חמישי ד' אדר ב' תשע"ט
ת. עדכון: 02/10/2019	תאריך אחרון לשיווק: 31/12/2019
מספר מוצרים: 53	תאריך ייצור:
קודי ייצור: LIA14, LIA15, LIA16, LID01, LID02, LIG29, LIG30,	שם המייבאן: משר חלבי חלב ישראל בהשגחת בדי"ץ איגוד רבנים ובאישור הרבנות הראשית לישראל
כתובת: איגוד רבנים KIR	תאריך ייצור:
מוצר זה הינו: ללא חשך חדש, חמץ, אפייט ישראל, השגחה במזדה, חלבי, חלב ישראל משעת חליבה,	הערות:

² ראו בקישור הבא:

https://www.gov.il/BlobFolder/reports/vevu_pirsum/he/RMK_%D7%A8%D7%A9%D7%99%D7%9E%D7%AA%20%D7%9E%D7%95%D7%A6%D7%A8%D7%99%D7%9D%20%D7%91%D7%AA%D7%95%D7%A7%D7%A3%20%D7%A2%D7%93%2031.12.20.pdf

40. לענייננו, יש לשים לב למגבלה המופיעה בסעיף ההערות ולפיה: "סמל OU-D חייב להופיע על כל אריזה מקורית".

41. הוראה זו כאמור שוללת את האפשרות להסתפק במדבקה / תווית, ומחייבת את הטבעת סמל גוף הכשרות מחו"ל (OU-D) על גבי האריזה המקורית.

42. יודגש, כי ההוראה דנן נובעת מדרישתו של ארגון ה-OU-D. הטעמים לדרישה זו, כאמור, אינם טכניים והם נועדו להבטיח כי המוצר אכן יוצר בהשגחתו של משגיח כשרות מטעם הארגון, תוך שהוא וידא בין היתר כי בתהליך הייצור נעשתה הקפדה על אפיית ישראל (הדלקת התנור בידי יהודי) וכי רכיבי המוצר כשרים.

*** העתקי דרישות לדוגמא של ה-OU-D, מצ"ב כנספח 6.

43. ומכאן, נעבור להראות כי המשיבה מייבאת מוצרי לואקר, אשר אינם חוסים תחת תעודות ההכשר שניתנו לה על ידי הרבנות הראשית, ואינם כשרים עבור הקבוצה.

תעודות ההכשר שניתנו למוצרי לואקר בישראל

44. בחודש דצמבר 2019 רכש המבקש מספר מוצרים של לואקר אותם ייבאה המשיבה, לצורך שימוש האישי והמשפחתי. זאת, כפי שנהג המבקש לעשות במשך כל השנים הרלוונטיות לתובענה דנן (ואף לפנייה).

45. אלא, שלתדהמתו הרבה, התברר לו כי מוצרים רבים שרכש אינם בעלי תעודת הכשר של הרבנות, ואינם כשרים כלל.

46. זאת, שכן מוצרים אלו אינם עומדים בתנאי תעודות ההכשר שניתנו למשיבה על ידי הרבנות הראשית.

כך, לגבי המוצרים מאוסטריה, התברר כדלקמן:

46.1. כי רבים ממוצרים אלו כלל אינם מנויים על רשימת המוצרים המיוצרים באוסטריה ואשר קיבלו כשרות.

46.2. כי על כל התווית המודבקות על גבי האריזות נכתב כי המוצר הוא בהשגחת ה-OU; זאת, בעוד שתעודת ההכשר שניתנה עבור מוצרים פרטניים אחרים מהמפעל באוסטריה הינה תחת השגחת איגוד הרבנים KIR (גוף כשרות בחו"ל);

46.3. כי נוסח התווית הוא: "כשר חלבי (לאוכלי אבקת חלב נוכרי), ללא חשש חדש, אפיית ישראל, בהשגחת ה-OU ובאישור הרבנות הראשית לישראל";

זאת, בעוד שתעודת ההכשר ניתנה רק לתווית בנוסח הבא: "כשר חלבי חלב ישראל בהשגחת בד"ץ איגוד רבנים ובאישור הרבנות הראשית לישראל".

46.4. כי קודי הייצור על המוצרים אותם רכש אינם חופפים כלל לקודי הייצור המפורטים בתעודת ההכשר;

46.5. כי בחלק מהמוצרים התאריך האחרון לשיווק אינו מנוי על התאריכים המפורטים בתעודת ההכשר.

47. וראו תמונה להמחשה של אחד מן המוצרים (הקרוי "נפוליטנר"):

קוד ייצור ותאריך אחרון לשיווק, לא תואמים

נוסח תווית לא תואם + גוף כשרות לא תואם

*** העתקי תמונות לדוגמא של המוצרים שיובאו מאוסטריה ולא עומדים בדרישות תעודת ההכשר, מצ"ב כנספח 7.

48. כלומר, המוצרים מאוסטריה התגלו, לתדהמת המבקש, כלא כשרים וככאלו שאינם נושאים תעודת כשרות של הרבנות.

49. כך גם, לגבי המוצרים מאיטליה, התברר כי בשונה מהקבוע באופן ספציפי בתעודת ההכשר, סמל ה- OU-D לא הופיע על האריזה המקורית. וראו תמונה להמחשה (סמל ה-OU-D מופיע רק על גבי התווית):

50. כלומר, גם המוצרים מאיטליה התגלו, למרבה הצער, בלא כשרים ולבטח ככאלו שאינם נושאים תעודת כשרות של הרבנות כדון.

51. לשם ההשוואה, כך נראית אריזה עליה מוטבע סמל ה-OU-D (למיטב ידיעת המבקש, אריזות אלו מופצות רק בדיוטי פרי בישראל):

ה. פניות מוקדמות שביצע המבקש

52. המבקש (באמצעות ב"כ) לא שקט על שמריו, ובשל חשיבות ודחיפות הנושא פנה בשלל בירורים בנושאים המפורטים לעיל הן למשיבה, הן לרבנות הראשית והן לגופי הכשרות בחו"ל (ה-OU ו-KIR).

53. ואולם, פניות המבקש (באמצעות ב"כ) באשר לטעמים המעידים על אי עמידת המוצרים בדרישות תעודות הכשרות נדחו פעם אחר פעם על ידי נציגה וכן באי כוחה של המשיבה, בטענות **כלליות וסתמיות** לפיהן המוצרים עומדים כביכול בדרישות תעודות הכשרות של הרבנות המפורסמות באתר; וכן כי "המוצרים כשרים".

54. כל זאת תוך שהמשיבה נמנעת מלהתייחס פרטנית לגוף הטענות כבודות המשקל שבפי המבקש המעידות על כך שהמוצרים לא עומדים בדרישות הרבנות הראשית.

55. כן יצוין, כי המבקש (באמצעות ב"כ) פנה למשיבה בדרישה לקבלת כל תעודות הכשרות שבידיה, לרבות אלו שניתנו על ידי גופי הכשרות בחו"ל. ואולם, ראש מחלקת הכשרות בחברה (הרב יהודה שושן) טען כי מאחר שהוא בחו"ל ומאחר שהוא כביכול היחיד בעל הגישה לתעודות הכשרות מתוך מאות עובדי החברה – הוא אינו יכול לספק את התעודות עד לשובו ארצה (במועד שלא נמסר). מדובר בטענה תמוהה שלא מתקבלת על הדעת כאשר מדובר בחברת ענק כמו המשיבה.

כמו כן, באופן תמוה למדי, ב"כ המבקש הוזמנו על ידי ראש מחלקת הכשרות למשרדי החברה ביבנה (למועד לא ידוע) כדי לקבל את תעודות הכשרות, כאשר ברור שבעידן הנוכחי היה ניתן בפשטות להעביר את התעודות באופן ממוחשב / בפקס.

והדברים כמובן אומרים דרשני, ומעלים תמיהות נוספות.

*** העתקי התכתובות מול נציג וב"כ המשיבה, מצ"ב **כנספח 8**.³⁸

56. כמו כן, עד למועד זה לא התקבלו תשובות מהרבנות (אשר רק ציינה כי תשיב בהקדם) יחד עם זאת, בשיחה שקיים ב"כ המבקש עם היעוץ המשפטי של הרבנות נאמר לו בבירור כי כלל תעודות הכשרות של המוצרים המיובאים צריכות להופיע באתר הרבנות הראשית; כמו כן לא התקבל מענה מגופי הכשרות בחו"ל (ה-OU ו-KIR).

*** העתקי התכתובות מול הרבנות ומול גופי הכשרות מחו"ל, מצ"ב **כנספח 9**.

57. במצב דברים זה, לא נותרה למבקש הברירה אלא לפנות בתובענה דנן לבית המשפט הנכבד.

³ למען הסדר הטוב יובהר, כי התכתובת המשפטית שנעשתה בין ב"כ הצדדים ביום 5.1.2020 נעשתה לאחר חתימת התצהיר על ידי המבקש.

ו. עילות התביעה

1.1. הונאת הציבור במכירת מוצרים – הפרת חוק הכשרות ותקנותיו

58. כאמור לעיל, לפי סעיף 5 לחוק הכשרות, העוסק במכירת מצרכים לציבור לא ימכור ולא יציע למכירה מצרך שאינו כשר לפי דין תורה תוך הצגתו בכתב ככשר.
59. הכשר למוצר, ניתן כאמור, באמצעות תעודת הכשר שמנפיקה הרבנות הראשית, וזאת בהתאם לחוק הכשרות, לתקנות הכשרות ולנוהלים וההנחיות המפורסמים על ידה.
60. אלא, שכמפורט בפרק ד' לעיל, המשיבה מכרה לציבור בישראל מוצרים שאינם בעלי תעודת הכשר, תוך שהיא מציגה אותם בכתב כאילו הם כשרים. כל זאת, תוך **הונאת הציבור בנוגע לכשרות** ובאשר לכך שהם נהנים מהכשר הרבנות הראשית לישראל.
61. לפיכך, המשיבה הפרה את חוק הכשרות ותקנותיו.

2.1. הפרת חובה חקוקה

62. נוכח האמור בפרק המשנה ה.1 לעיל, הרי שהמשיבה עוולה גם בהפרת חובות חקוקות – הן חוק הכשרות ותקנותיו.
63. כך קובעת הוראת סעיף 63 **לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]** הקובעת כדלקמן:

”הפרת חובה חקוקה

63. (א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.
- (ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.”

64. כפי שיפורט בפרק הסעדים, נוכח הפרות החובות החקוקות, נגרמו למבקש **נזקים ממוניים ובלתי ממוניים ברורים ומובהקים**. כך, ברור כי אילו המבקש היה יודע מלכתחילה כי המוצרים מושא התובענה אינם כשרים ושלא ניתן להם הכשר לפי נהלי הרבנות הראשית – אזי וודאי שלא היה רוכש אותם כלל, ובוודאי שלא היה בוחר לצרוך אותם כמזון ולהכניסם אל גופו.

3.1. הפרות לפי חוק הגנת הצרכן

65. בענייננו חל **חוק הגנת הצרכן**, תשמ"א-1981, שכן המשיבה היא בגדר "עוסק", והמבקש הוא בגדר "צרכן" אשר רכש את המוצרים שייבאה המשיבה לשימוש האישי והמשפחתי.

66. העובדה כי המשיבה הציגה את המוצרים ככשרים וככאלו שקבלו אישור כשרות של הרבנות, על אף שאין כך הדבר, מהווה בראש ובראשונה **הטעיה מובהקת בנוגע לענין מהותי**, וזאת בניגוד לאיסור הקבוע בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן ולפיו:

"2 (א). לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) **הטיב, המהות**, הכמות והסוג של נכס או שירות [...];".

67. כמו כן, נוכח הכיתוב על המדבקות שעל גבי אריזות המוצרים, ולפיו המוצרים כשרים באישור הרבנות הראשית, הרי שהמשיבה גם אחראית, כיבואנית המוצר, להטעיה באריזה, בהתאם לקבוע סעיף 6 לחוק הגנת הצרכן, כדלקמן:

6. (א) היתה הטעיה בעיצוב הנכס או באריזתו, **על גבי האריזה** או במצורף לה, יראו גם את היצרן, **היבואן**, האורז והמעצב כמפירים את הוראות סעיף 2".

68. בנוסף, המשיבה מפרסמת את מוצרי לואקר תוך הצגתם ככשרים בהשגחת ה-OU וכבעלי תעודות כשרות של הרבנות, ומשכך היא אחראית גם **להטעיה בפרסומת** לפי סעיף 7 לחוק הגנת הצרכן.

69. לפיכך, ובהתאם לסעיף 31 לחוק הגנת הצרכן, הפרות ההוראות האמורות של חוק הגנת הצרכן מהוות עוולות לפי פקודת הנזיקין המזכות את הנפגע בין היתר בפיצויים.

4.1. הפרות חובות תום הלב בחוזיות

70. נוכח העובדה, כי המשיבה הטעתה את ציבור צרכניה בנוגע לכשרות המוצרים וההכשר שניתן להם, הרי שהיא הפרה את חובתה לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת הן במשא ומתן, לפי סעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973; והן בקיום החוזה, לפי סעיף 39 לחוק החוזים חלק כללי.

71. נוכח הפרות אלו, המשיבה חבה בתשלום פיצויים כלפי המבקש והקבוצה בכללותה.

5.1. עוולת הרשלנות

72. המבקש יטען, כי המשיבה חבה כלפיו כצרכן בחובת זהירות מושגית; וכן חבה בחובת זהירות קונקרטיית בכל הנוגע לקיום הוראות חוק הכשרות, תקנותיו וכן הנוהלים הנובעים מהם.

73. לפיכך, ונוכח האמור בתובענה דנן, המשיבה אף עוולה בעוולת הרשלנות לפי סעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין, משני טעמים:

74. האחד, המשיבה הציגה מצג שווא רשלני, לפיו מוצרים שאינם כשרים קיבלו הכשר מן הרבנות הראשית.

75. השני, המשיבה לא מילאה אחר הוראות החוק, תקנותיו והנוהלים הנובעים מהם.

6.1. עשיית עושר ולא במשפט

76. המשיבה הפיקה רווח מצרכניה, כתוצאה מכך שרכשו את המוצרים על בסיס מצגיה הכוזבים של המשיבה בדבר כשרותם.

77. לפיכך, המשיבה **התעשרה שלא כדין על חשבון הקבוצה**, ובהתאם לסעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979, היא חבה כלפיהם בהשבה:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), **חייב להשיב למזכה את הזכיה**, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה".

7.1. עוולת התרמית

78. כמו כן, המשיבה הציגה מצג כוזב בדבר כשרות המוצרים, בידיעה שמצג זה כוזב ובכוונה שהצרכן המוטעה יפעל על פיו.

79. לפיכך, המשיבה חבה גם בפיצויים בגין עוולת התרמית, לפי סעיף 56 לפקודת הנזיקין, הקובע כדלקמן:

"תרמית

56. תרמית היא הצג כוזב של עובדה, בידיעה שהיא כוזבת או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כזב, ובכוונה שהמוטעה על ידי ההיצג יפעל על פיו; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכוון להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על פיו וסבל על ידי כך נזק ממון".

8.1. פגיעה באוטונומיה

80. כמו כן, המשיבה גרמה בשל מעשיה ומחדליה האמורים לעיל **לפגיעה מהותית וקשה באוטונומיה של הצרכנים** שומרי הכשרות (ובהם המבקש), שנאלצו ללא ידיעתם ונוכח מצגיה המטעים של המשיבה לצרוך מזון לא כשר ושאינו בהכשר שהוצג להם בניגוד לאמונתם ולערכיהם.

81. ודוק, קשה להפריז בחשיבות השמירה על כשרות המזון עבור יהודים שומרי הכשרות, בהיותה מצווה בעלת חשיבות רבה. לפיכך, מדובר בפגיעה בלב ליבה של הזכות לאוטונומיה.

82. ויפיע לכאן דברי כב' השופטת (כתוארה אז) מ' נאור בפרשת ע"א 1338/97 **תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' תופיק ראבי**, נו (4) 673, בעמ' 683 (2003):

"הטעיה בדבר תכולת החלב במקרה זה היא לכאורה בגדר פגיעה באוטונומיה של הפרט. **אנו עוסקים במוצר מזון. זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו. מי שרוצה למשל לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו.** [...] לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למזונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידאולוגיה שהוא מאמין בה כדרך לחיים נכונים או בריאים. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו כשר; לא נגרם לך כל נזק. **לא זו השקפתו של מי שמבקש לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן. הפגיעה באוטונומיה של הפרט כמצדיקה פיצוי כבר הוכרה בפסיקתו של בית-משפט זה: ע"א 2781/93 דעקה נ' בית החולים "כרמל", חיפה.**"

83. כפי שיפורט בפרק הבא, הפגיעה המובהקת באוטונומיה בענייננו, מצדיקה מתן פיצוי לא ממוני לחברי הקבוצה.

ז. הסעדים המבוקשים

84. נוכח כל האמור לעיל, בית המשפט הנכבד יתבקש להורות על מתן הסעדים המבוקשים להלן:

85. **צווי עשה**: בית המשפט הנכבד יתבקש להורות למשיבה להסיר מן המדפים את כלל המוצרים המסומנים ככשרים, חרף העובדה שהם אינם כאלה ושלא קיבלו תעודת הכשר כדין ובהתאם לאופן המוצג בהם.

86. כן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבה לקיים מעתה ואילך את נהלי הכשרות, לרבות הוראות הרבנות הראשית ככתבן וכלשונו.

87. **פיצוי בגין נזק ממוני** (תוך מתן צו לגילוי מסמכים): לעניין התביעה האישית, המבקש נוהג לקנות בממוצע בחודש כ-8-6 מוצרים, בעלות ממוצעת של 16 ₪. באופן שמרני, נעריך כי בממוצע לאורך התקופה הרלוונטית המבקש רכש בחודש מוצר אחד לא כשר מבין המוצרים. ברי, כי המבקש לא היה מבצע רכישות כאמור, אילו ידע כי המוצרים אינם כשרים. לפיכך, נזקו הממוני של המבקש בתקופה הרלוונטית (-2014 2019) הוא בסך של כ-1,150 ₪.

כמו כן, נזקו הבלתי ממוני של המבקש בשל הפגיעה החמורה באוטונומיה שלו, נוכח העובדה כי צרך והכניס לגופו מוצרים לא כשרים הינו **2,000 ₪**.

88. ומכאן לעניין התביעה הקבוצתית.

89. אין בידי המבקש נתונים אודות צריכת המוצרים בישראל במהלך השנים הרלוונטיות לתובענה. עם זאת, וכאמור לעיל, פורסם כי המשיבה מוכרת את המוצרים בהיקפים משמעותיים ביותר, שכן מתברר כי ישראל היא המדינה מספר אחת בעולם בצריכה לנפש של מוצרי לואקר; ומצויה במקום השלישי בטבלת המכירות האבסולוטיות של החברה. עוד עלה מן הפרסומים, כי המותג גם מוביל את שוק הוופלים בישראל עם 32% נתח שוק כספי לעומת 28% לעלית.

90. בית המשפט הנכבד יתבקש אפוא להורות למשיבה **לחשוף, בתצהיר ערוך כדיון, את נתוני המכירה של המוצרים בשנים הרלוונטיות**, לצורך כימות הנזק באופן מדויק ומלא.

91. בשלב זה, ולצורכי הערכה כללית בלבד, המבקש מעריך כדלקמן:

91.1. שיעור הצרכנים שומרי הכשרות בגילאים הרלוונטיים עומד על כ-50 אחוז מקרב כלל האוכלוסייה היהודית בישראל. אוכלוסייה זו מנתה בממוצע במהלך השנים הרלוונטיות כ-6,500,000 איש. כלומר, סך הצרכנים שומרי הכשרות בגילאים הרלוונטיים עומד על כ-3,200,000 איש.

91.2. מתוך צרכנים אלו יש לנכות את הצרכנים הבאים: כ-20% צרכנים אשר אינם מסתפקים בהכשר של הרבנות הראשית – היינו יש לנכות כ-640,000 צרכנים; וכן יש לנכות כ-40% מהצרכנים הנותרים, שאינם צורכים מוצרי לואקר כלל (הערכה שמרנית). כלומר, נותרנו עם **כ-1.5 מיליון צרכנים רלוונטיים**.

91.3. צרכנים אלו מחולקים לכ-375,000 **בתי אב** (כמות הצרכנים חלקי ארבע).

91.4. כהערכה שמרנית, נניח כי כל בית אב צורך בממוצע באופן שנתי 24 מוצרים (שני מוצרים בחודש שלם), כאשר לאורך התקופה הרלוונטית בממוצע כמחצית מן המוצרים לא היו כשרים.

בהנחה של עלות ממוצעת של כ-16 ₪ למוצר - עולה כי כל צרכן צורך בשנה מוצרים לא כשרים בעלות של כ- 192 ₪; ובמשך 6 השנים הרלוונטיות לתביעה – 1,150 ₪.

91.5. **כלומר, בשורה התחתונה, הנזק הממוני המצטבר של חברי הקבוצה הוא בסך של 431,250,000 ₪.**

92. **פיצוי בגין נזק לא ממוני**: כאמור לעיל, התנהלות המשיבה הביאה לפגיעה קשה בלב ליבה של הזכות לאוטונומיה של חברי הקבוצה, שכן אלו נאלצו לצרוך מזון בלתי כשר ולהכניסו לגופם בניגוד לאמונתם, לדתם ולערכיהם. על בסיס ערכיהם הדתיים ואמונתם של חברי הקבוצה לאכילת אוכל לא כשר יש השפעה רוחנית מהותית, כך שמדובר בנזק אדיר שקשה לכמתו בעבור אדם שומר כשרות. לפיכך, בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיבה בנזק לא ממוני על סך של 2,000 ₪ עבור כל אדם אשר צרך (ולאו דווקא רכש) מוצר לואקר לא כשר.

93. כמות הצרכנים הרלוונטיים היא כאמור 1,500,000 איש.

94. לפיכך, סך הנזק הבלתי ממוני המצטבר עומד על 3,000,000,000 ש"ח.

ח. התובענה דנו מקיימת את התנאים לאישור התובענה כייצוגית

ח.1. כללי

95. כידוע, לפי סעיף 3 לחוק תובענות ייצוגיות, "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית".

96. ענייננו חוסה תחת הפריט הראשון בתוספת השניה לחוק, היינו: "**תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו**".

97. נוכח כל האמור לעיל, הראינו כי בידי המבקש עילת תביעה אישית ממשית. מכאן נעבור לבחינת ניהול התביעה כייצוגית.

98. כמו כן, הדרישות לאישור התביעה כייצוגית מפורטות בסעיף 8 לחוק תובענות ייצוגיות, כדלקמן:

"בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

(1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;

- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין ;
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה ;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב".

99. נפנה עתה להראות כי תנאים אלו מתקיימים באופן מובהק בענייננו.

ח.2. התובענה מעוררת שאלות מהותיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה, אשר יש אפשרות סבירה שהן יוכרעו לטובת הקבוצה

100. תנאי זה כולל שתי דרישות נפרדות: דרישת **המשותפות** והדרישה בדבר סבירות **סיכויי התובענה**.

101. בענייננו, מדובר במקרה מובהק בו עילת התביעה ועובדות המקרה זהות לכל אחד מחברי הקבוצה, שכן כל אחד ואחד מחברי הקבוצה הוא שומר כשרות, אשר רכש או צרך את מוצרי הלואקר הלא כשרים אותם בשל מעשיה ומחדליה הפסולים של המשיבה.

102. בהתאם, התובענה דנן מעלה מספר שאלות משותפות לכלל חברי הקבוצה, ובן היתר את השאלות הבאות:

102.1. האם המשיבה ייבאה את המוצרים ללא שהייתה בידה תעודת הכשר של הרבנות הראשית?

102.2. האם המשיבה הפרה את הוראות חוק הכשרות ותקנותיו ואת הנחיות הרבנות הנובעות מדברי חקיקה אלו?

102.3. האם המשיבה הפרה את הוראות ה-OU?

102.4. האם המשיבה הטעתה או הונתה את חברי הקבוצה באשר לכשרות המוצרים?

102.5. האם המשיבה התרשלה או הציגה מצג שווא רשלני כלפי חברי הקבוצה?

102.6. האם אילולא ההטעיות חברי הקבוצה היו רוכשים או צורכים את המוצרים?

103. בענייננו, אפוא, אין כל צורך או מקום לבחון את נסיבותיו הפרטניות של כל אחד מחברי הקבוצה, שכן הנחת המוצא היא כי שומרי הכשרות לא היו רוכשים ולא היו צורכים מלכתחילה מוצרים שאינם בעלי הכשר.

104. לגבי סיכויי התובענה, הרי שהמבקש הצליח להראות **באופן מקיף, נרחב ומנומק מדבעי** כיצד המשיבה ייבאה מוצרים לא כשרים לארץ תוך הצגתם כבעלי הכשר

באופן מטעה וכוזב. ברי אפוא כי ישנה אפשרות סבירה – ואף למעלה מכך – שהשאלות המשותפות שבתובענה יוכרעו לטובת הקבוצה.

105. וכאן נזכיר, כי בשלב זה מדובר **ברף הוכחה נמוך יותר** מהרף הרגיל של מאזן הסתברויות (ר' למשל אלון קלמנט, **קווים מנחים לפרשנות חוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006**, הפרקליט מט 131, בעמ' 146) – רף אותו התובענה דנא צולחת על נקלה.

3. תובענה ייצוגית בענייננו היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת דנא

106. כאמור לעיל, עסקינן בהיקף נרחב ביותר של חברי הקבוצה, אשר נפגעו ממעשי ומחדלי המשיבה. כמובן שהיקף כה גדול של חברי קבוצה בעלי פגיעה זהה, מהווה טעם מובהק לכך שניהול התובענה כייצוגית יהא הדרך היעילה ביותר.

107. בנוסף על כך, ענייננו בנוזקים בהיקפים של כאלפי שקלים בודדים לכל היותר לכל חבר קבוצה, כך שמי מחברי הקבוצה לא יטריחו עצמם לנהל בשל כך הליך משפטי נפרד, על כל התשומות והמשאבים הכרוכים בכך. גם מטעם זה, ניהול התובענה כייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת ביותר להכרעה במחלוקת דנא.

4. המבקשים אינם מייצגים את עניינם של חברי הקבוצה בדרך הולמת ובתום לב

108. בענייננו, המבקש מייצג באופן הולם את האינטרסים של שאר חברי הקבוצה, ופועל בתום לב מתוך דאגה אמיתית וכנה לציבור שומרי הכשרות בישראל, על מנת שלא ימשיכו עוד להיפגע מההונאה בכשרות במוצרים דנא, ויפוצו בגין הפגיעה בהם; כן ומתוך מטרה כי ההליך דנא ימזער ככלל את מקרי ההונאה בכשרות בישראל, באמצעות הרתעה ממשית.

109. המבקש הוא בעל יכולת כלכלית מספקת לניהול ההליך ומתחייב לנהל את התביעה בשם כל חברה הקבוצה בתום לב.

110. באי הכוח של המבקש בעלי ניסיון מהותי ונרחב בניהול תובענות ייצוגיות בפרט, ובהליכים מורכבים ועקרוניים הנדונים בפני כלל הערכאות בכלל. כמו כן, ב"כ המבקש, עו"ד לוי, שימש כמרצה בתחום התובענות הייצוגיות.

111. **הנה כי כן, הראינו כי הבקשה דנא עומדת בבירור בכל התנאים לשם אישור ניהולה כתובענה ייצוגית.**

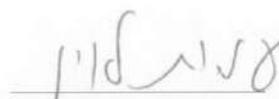
ט. סוף דבר

112. אשר על כן, ונוכח האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות ולקבוע, כדלקמן:

113. לאשר את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית.
114. לפסוק לטובת חברי הקבוצה, ולפצות כל חבר קבוצה כאמור בפרק ז' לעיל ו/או להורות על מתן כל סעד אחר שבית המשפט הנכבד יראה לנכון וימצא מתאים בנסיבות העניין.
115. לפסוק גמול למבקש בגין הטרחה שנטל על עצמו עבור חברי הקבוצה, וכן בגין התועלת שהביאה התובענה עבורם ועבור הציבור בכללותו.
116. לפסוק שכר טרחה לבאי-כוחו של המבקש, בגין הטרחה שבניהול התובענה, ותוך התחשבות בתועלת שהביאה התובענה לחברי הקבוצה ולציבור בכללותו.
117. לבית משפט זה הסמכות העניינית והמקומית לדון ולהכריע בתביעה זו, נוכח מהותה והיקפה.
118. למיטב ידיעתו של המבקש, לא מתנהלות תובענות ייצוגיות דומות כנגד המשיבה.
119. הטענות העובדתיות המפורטות בבקשה זו נתמכות בתצהיר המבקש, המצ"ב לבקשה.

שגיא רבינוביץ, עו"ד

עמית לוי, עו"ד

ב"כ המבקש

תוכן עניינים – נספחי בקשת האישור

<u>שם</u>	<u>מספר נספח</u>
העתק כתב התביעה	1
העתק נסח החברה של הנתבעת מרשם החברות	2
העתק הכתבה ב-"וי נט" וכן תדפיס מאתר חברת לואקר	3
העתק מסמך ההדרכה לרב	4
העתק טופס בקשה לייבוא מוצרים כשרים	5
העתקי דרישות לדוגמא של ה-OU-D	6
העתקי תמונות לדוגמא של המוצרים שיובאו מאוסטריה ולא עומדים בדרישות תעודת ההכשר	7
העתקי התכתובות מול נציג וב"כ הנתבעת	8
העתקי התכתובות מול הרבנות ומול גופי הכשרות מחו"ל	9